

Medborgarförslag till Bromma stadsdelsnämnd

Förslag: Etablering av en communitybaserad skogsträdgård i Skogsboområdet i Ålsten

Förslagsställare:

Bakgrund

Skogsboområdet i Ålsten är ett kulturhistoriskt och ekologiskt värdefullt landskapsrum som länge använts som promenadstråk, rekreativmiljö och mötesplats. Området har en rik historia kopplad till stadsplaneraren Herman Ygberg, som bedrev odling här under tidigt 1900-tal. Den lokala ekologin, närheten till bostadsområden och kopplingen till Mälaren gör platsen särskilt lämpad för en utveckling som förenar naturvård, odling och social gemenskap.

Samtidigt efterfrågar många boende fler gröna mötesplatser, möjligheter till lärande, naturkontakt och en stärkt lokal sammanhållning. En communitybaserad skogsträdgård är ett i Sverige växande koncept som kombinerar ekologisk odling med social hållbarhet och lågskött grönstruktur.

Förslag

Jag föreslår att Bromma stadsdelsförvaltning och Stockholms stad utreder möjligheten att etablera en öppen, ideellt eller kooperativt organiserad skogsträdgård i Skogsboområdet, med följande mål:

1. Ekologiska mål

- Stärkning av biologisk mångfald genom fleråriga odlingsystem, habitatstruktur och pollinatörsvänliga växter.
- Långsiktigt hållbara skötselmetoder baserade på permakultur och naturvård.
- Återknytning av platsens historiska odlingspraktik.

2. Sociala mål

- Skapa en trygg och inkluderande mötesplats för boende i alla åldrar.
- Främja folkhälsa genom naturkontakt, volontärskap och rörelse i vardagen.
- Underlätta nya sociala nätverk mellan grannar.

3. Pedagogiska mål

- Erbjud plats för workshops, skolaktiviteter, lärande om hållbar matproduktion och ekologi.
- Vara ett exempelområde för stadsnära odling i samklang med naturvård.

4. Organisationsmodell

Att staden, tillsammans med boende och lokala föreningar, utreder vilken form—ideell förening eller ekonomisk förening/kooperativ—som är mest lämplig för:

- långsiktig förvaltning,
- samverkan mellan stad och medborgare,
- drift av trädgården och eventuell verksamhet,

- transparens och delaktighet.

Motivering

En communitybaserad skogsträdgård i Skogsbo skulle:

- stärka grönstrukturen i området
- bidra till stadens mål om biologisk mångfald och klimaresiliens
- vara lågskött jämfört med traditionella planteringar
- fungera som social infrastruktur
- skapa lokal stolthet och ökad trygghet
- utveckla ett historiskt värdefullt område på ett varsamt och samtida sätt

Flera städer i Sverige och Europa har framgångsrikt etablerat liknande projekt där naturvård, gemenskap och odling integreras. Initiativet ligger i linje med Stockholms stads miljöprogram, sociala hållbarhetsmål, samt ambitionen att stärka lokalt engagemang i offentliga miljöer.

Yrkande

Jag yrkar att Bromma stadsdelsnämnd beslutar att:

1. Utredda möjligheten att etablera en communitybaserad skogsträdgård i Skogsboområdet.
2. Föra dialog med boende, lokala föreningar och relevanta verksamheter om projektets utformning.
3. Bedöma lämplig organisationsform (ideell förening eller kooperativ/ekonomisk förening).
4. Identifiera förutsättningar, samarbetsmodeller och eventuell pilotverksamhet.

Bilaga:

- Kort projektbeskrivning från examensarbetet
- Exempel från andra skogsträdgårdar i Sverige

Bilaga: Kort beskrivning av pågående examensarbete

Examensarbetet som detta medborgarförslag grundar sig på syftar till att undersöka hur en communitybaserad skogsträdgård kan utvecklas i Skogsboområdet i Ålsten. Genom platsanalys, ekologiska studier, intervjuer och jämförelser med etablerade projekt (exempelvis Vintervikens trädgård) tas ett förslag fram på hur Skogsbo kan bli en öppen, gemenskapsdriven trädgård som främjar biologisk mångfald, social hållbarhet och lokal delaktighet.

Arbetet omfattar även en analys av ideell kontra ekonomisk förening som möjlig organisationsform för den framtida verksamheten. Syftet är att ge staden ett genomarbetat kunskapsunderlag som kan användas för vidare dialog, planering och beslut om Skogsbos utveckling.

Bilaga: Exempel på liknande trädgårdsinitiativ i Sverige Vintervikens Trädgård (Stockholm)

Vintervikens Trädgård är ett communitydrivet odlingsprojekt i södra Stockholm som kombinerar ekologisk odling med utbildning, social gemenskap och lokal delaktighet. Verksamheten bedrivs i form av en ideell förening där medlemmar och volontärer tillsammans arbetar med odlingsytor, växthus, kompostering och pedagogiska aktiviteter. Trädgården fungerar som mötesplats, lärmiljö och inspirationskälla för hållbar odling i stadsmiljö.

Relevans för Skogsbo:

- exempel på ideell organisering och medlemsdriven förvaltning
- arbete med ekologisk odling och socialt engagemang
- lokal förankring och platsutveckling

Rosendals Trädgård (Stockholm)

Rosendals Trädgård är en historiskt förankrad biodynamisk trädgård på Djurgården i Stockholm som drivs av Kulturföreningen Rosendals Trädgård. Verksamheten kombinerar ekologisk odling, handel (gårdsbutik och kafé), utbildning och publika aktiviteter. Rosendals Trädgård är ett exempel på hur odling kan integreras i en större kulturmiljö med både social och ekonomisk hållbarhet.

Relevans för Skogsbo:

- exempel på ekologisk odling nära stadens befolkning
- visning av hur odling kan fungera som mötesplats och lärmiljö
- även om organisationsformen skiljer sig, visar projektet hur odling kan knyta an till kulturhistoria

Slottsträdgården Ulriksdal (Stockholm)

Slottsträdgården Ulriksdal är ett välkänt trädgårdsprojekt med både odling, visningsträdgård och handel, som ofta involverar ideella grupper, volontärer och lokalsamhället i aktiviteter. Projektet har lång tradition av att kombinera estetik, ekologiskt tänkande och pedagogisk verksamhet.

Relevans för Skogsbo:

- integrering av odling, lärande och samhällsengagemang
- exempel på ett etablerat projekt som samarbetar med civilsamhälle och publik

Föreningen Sveriges Allmänna Trädgårdar (SAT)

SAT är en rikstäckande ideell förening som stödjer och lyfter trädgårdar i Sverige som arbetar för kunskapsspridning, odlingsglädje och hållbarhet. Medlemmar är trädgårdar, odlingsprojekt och föreningar runt om i landet. SAT organiserar nätverk, evenemang och kompetensutveckling.

Relevans för Skogsbo:

- exempel på nätverk och stödstrukturer för trädgårdsprojekt
- potentiell partner för framtida samarbeten och erfarenhetsutbyte

Sammanfattande reflektion

Exemplen ovan visar olika sätt att kombinera odling, folkbildning och samhällsengagemang. Vintervikens Trädgård och Rosendal är särskilt relevanta som inspirationskällor för Skogsbo eftersom de tydligt visar hur ideellt arbete, pedagogik och ekologisk odling kan förenas nära stadens befolkning.